

Maa- ja metsätalousministeriö
Ruokaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO

18.5.2015

Dnro 362/2015

Lausuntopyyntö 1.4.2015, Dnro 578/12/2015

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA PORONHOITOVUODELTA 2015/2016 MAKSETTAVASTA ELÄINKOHTAISESTA TUESTA

Eläinkohtainen tuki on porotalouden harjoittajalle tärkeä tulonlähde. Eläinkohtaisen tuen osuus porotalouden kokonaistuotoista on vajaa 20 % (17 % poronhoitovuonna 2012–2013, MTT Taloustohtori). Paliskuntien tuotoperustelaskelmien mukaan porotalouden menot ovat kasvaneet tuotantokustannusten nousun myötä. Vaikka poronlihan tuottajahinta on noussut, ei se riitä kompensoimaan menojen kasvua, sillä teurasporojen määrä on laskenut viime vuosina rajusti. Kuluva poronhoitovuoden teurasporojen määrä jää alhaiseksi. Poronhoitovuonna 2013–2014 teurastettiin 71 580 poroa. Suurin syy teurasmäärien laskuun on kasvanut petovahinkojen määrä. Myös eloporojen kokonaismäärä on laskenut reilusti alle asetetun suurimman sallitun poromäärän. Poronhoitovuonna 2013–2014 eloporoluku oli 190 776. On hyvin epätodennäköistä, että poromäärissä tapahtuisi merkittävää kasvua poronhoitovuonna 2014–2015. Jotta porotaloudella olisi mahdollisuuksia selvittää tilanteesta, on eläinkohtaisen tuen määrää syytä korottaa.

Porotalouden eläinkohtainen tuki kuuluu kansallisesti maksettaviin pohjoisen tukiin (laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista). Tuen saannin ehtona vuonna 2015 on, että ruokakunta omistaa vähintään 80 eloporoa. Aikaisempina vuosina tuen saannin ehtona on ollut yläikäraja. Tällä on ollut myönteisiä vaikutuksia elinkeinon harjoittajien ikärakenteeseen. Poronomistajien keski-ikä oli poronhoitovuonna 2013–2014 45,5 vuotta. Tukikelpoisen porokarjan omistavien keski-ikä puolestaan oli 46,4 vuotta. Ikärajan poisto voi vaikeuttaa nuorten pääsyä elinkeinon pariin, sillä porojen määrä poronhoitoalueella ja paliskunnissa on tiukasti säädelty. Maa- ja metsätalousministeriö määrittää paliskuntien suurimmat sallitut eloporoluvut kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Tämä rajoittaa poronomistajien määrää ja karjakokoja. Jos ikääntyneet poromiehet eivät halua luopua poroista, ei nuoremmilla ole mahdollisuuksia kasvattaa porokarjaansa sellaiseksi, että sillä tulisi toimeen. Pahimmillaan tämä voi tarkoittaa työkykyisten poronomistajien määrän vähenemistä ja paliskuntien toiminnan rapautumista.

Paliskuntain yhdistys esittää, että poroelinkeinoon erityispiirteet tulee huomioida asetustason säädöksellä. Eläinkohtaisessa tuessa yläikäraja on poronhoidon erityispiirteiden vuoksi välttämätön. Lisäksi vuodelta 2014 käytämättä jääneet tukirahat tulee ottaa käyttöön 2015 eläinkohtaisen tuen korotuksena. Eläinkohtainen tuki tulee nostaa 36 €/poro.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

alj/ao